

Sygn. akt **IV Ka 215/22**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący sędzia Sądu Okręgowego Mirosław Kędzierski - sprawozdawca

Sędziowie Sądu Okręgowego Małgorzata Bonisławska-Kania

Sądu Okręgowego Anna Warakomska

Protokolant st. sekr. sądowy Dominika Marcinkowska

przy udziale Wioletty Olszewskiej - prokuratora Prokuratury Rejonowej Bydgoszcz-Południe w Bydgoszczy

po rozpoznaniu dnia 7 kwietnia 2022 r.

sprawy **K. S.** s. Z. i A. ur. (...) w B. oskarżonego art. 177 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych

od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 3 grudnia 2021 r. sygn. akt IV K 713/20

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i jego wydatkami obciąża Skarb Państwa.

SSO Anna Warakomska SSO Mirosław Kędzierski SSO Małgorzata Bonisławska-Kania

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 215 /22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1.	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z 3 grudnia 2021 r., sygn. IV K 713/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
12	1. błędu w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu , że droga biegnąca obok jezdni we wsi O. , na której doszło do wypadku jest jednokierunkowa i pokrzywdzonego nie obejmował zakaz poruszania się nia dla kierunku jazdy S. – B., podczas gdy przeczą temu zarówno twierdzenia biegłego, jak też oznakowanie umiejscowione w O. przy początku tej drogi rowerowej, a także obowiązujące przepisy, 2. rażącej niewspółmierności kary w postaci 1 roku pozbawienia wolności oraz środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych przez 5 lat wobec uznania, że co do oskarżonego nie istnieje pozytywna prognoza resocjalizacyjna, a ponadto sprzeciwiają się temu również postawa i sposób życia oskarżonego, podczas gdy postawa i tryb życia oskarżonego, w tym przeproszenie rodziny , niekaralność i bardzo młody wiek powinny skutkować przeciwnymi wnioskami i łagodniejszym wymiarem kary oraz środka karnego.	# zasadny # częściowo zasadne # niezasadne
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Ad. 1. Zarzut niezasadny. Nie ulega wątpliwości, że rowerzysta		

mógł poruszać się jezdnią, mimo istnienia drogi dla rowerów i w tym aspekcie prawidłowa jest konstatacja sądu I instancji; mylnie natomiast sąd ten przyjął, iż „ścieżka rowerowa nie była wyznaczona dla kierunku , w którym poruszał się pokrzywdzony” skoro:

- nie ulega wątpliwości, że przedmiotowe miejsce było drogą rowerową; umieszczone na jednej tarczy symbole znaków C-13 i C-16 oddzielone kreską pionową oznaczały drogę dla rowerów i drogę dla pieszych; według rozporządzenia MSWiA w sprawie znaków i sygnałów drogowych droga dla rowerów oznaczona jest znakami: C-13 (początek) oraz C-13a (koniec) oraz znakami poziomymi, a pas ruchu dla rowerów oznaczony jest znakami pionowymi F-19 oraz znakami poziomymi;

- droga dla rowerów różni się od pasa ruchu dla rowerów tym, że jest oddzielona od innych części konstrukcyjnie (np. krawężnikiem, pasem zieleni, rowem) lub za pomocą urządzeń (np. słupkami, barierkami – jak w niniejszej sprawie), a może nawet stanowić samodzielny, wydzielony pas terenu, czyli drogę w rozumieniu art. 2 pkt 1 p.r.d., natomiast pas ruchu zawsze jest częścią drogi, oznaczoną najczęściej za pomocą znaków pionowych i poziomych;

- jazda po drodze dla rowerów może odbywać się w obu kierunkach (obowiązują ogólne zasady ruchu, w tym ruch prawostronny oraz nakaz jazdy prawą stroną jezdni). Jazda po pasie dla rowerów może odbywać się wyłącznie w jednym kierunku, a jeśli odbywa się w kierunku przeciwnym niż jazda innych pojazdów na tej jezdni (z reguły jednokierunkowej),

pas ruchu dla rowerów stanowi tzw. kontrapas. W tej sytuacji rowerzysta przemieszczający się w kierunku przeciwnym do kierunku kontrapasu powinien poruszać się jezdnią;

Finalnie zatem stwierdzić należy, że w miejscu zdarzenia znajdowała się droga rowerowa, gdzie jazda mogła odbywać się w obu kierunkach. Nie zmienia to jednak oceny o prawidłowym rozstrzygnięciu Sądu i przyjęciu braku przyczynienia się rowerzysty do zaistniałego wypadku, skoro **żaden przepis nie zakazywał poruszania się rowerem po drodze publicznej a konkretnie tej, na której doszło do zdarzenia; nie było na tej drodze znaku zakazu ruchu rowerów;** zabronione jest bowiem korzystanie przez rowerzystę z jezdni i pobocza na drodze, na której ustawiony jest znak B-9 "zakaz wjazdu rowerów", oznaczający zakaz ruchu rowerów na jezdni i poboczu (§ 18 ust. 10 cyt. rozporządzenia); kierujący rowerem uprawniony był zatem do poruszania się po jezdni, możliwie blisko jej prawej krawędzi skoro nie było możliwe korzystanie z pobocza lub chodnika (powyższe jednoznacznie wynika z niekwestionowanej opinii biegłego).

Dodatkowo w tym aspekcie należy podkreślić za biegłym, że „...nie jest znane miejsce, w którym momencie i gdzie na drogę wyjechał rowerzysta, bo są tam drogi boczne i być może wyjechał poza skrzyżowaniem, tym bardziej mógł nie wiedzieć, że istnieje droga rowerowa...” Nadto nawet gdyby wiedział o tej drodze i pokrzywdzony zamierzał nią jechać, musiałby przejechać na drugą stronę jezdni, przejeżdżając z prawej strony na lewą, jak zamierzał

uczynić sygnalizując zamiar skreślenia bezpośrednio przed wypadkiem.

Ad. 2. Zarzut niezasadny.

Wymierzona kara jest sprawiedliwa, odpowiednia do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu, uwzględnia te wszystkie elementy, jakie są istotne dla jej wymiaru. Szkodliwość społeczna czynu zarzucanego oskarżonego i jego zawinienie są znaczne. Nadto :

- „rażąca niewspółmierność kary”, o jakiej traktuje treść art.438 pkt 4 kpk zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną, a tą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary wskazanych w art.53 kk i art.54§1 kk oraz zasad wymiaru kary ukształtowanych ugruntowaną praktyką orzecniczą. Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę w ocenach wymiaru kary, ale różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną można by nazwać, także w potocznym znaczeniu tego słowa „rażąco niewspółmierną”, to jest w stopniu nie dającym się zaakceptować;

- w ocenie sądu Okręgowego orzeczona kara roku pozbawienia wolności nie może być uznana za rażąco niewspółmiernie surową w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk; niewątpliwie bowiem ustalone okoliczności przedmiotowe i podmiotowe przypisanego oskarżonemu czynu, powodują, że niepodobna jest skutecznie wywodzić, że wymierzona oskarżonemu kara razi surowością;

- Sąd I instancji przeprowadził wszelkie te dowody, które leżały u podstaw rozstrzygnięcia w przedmiocie wymiaru kary względem oskarżonego, a swoje stanowisko w tym względzie przekonująco uzasadnił. Sąd odwoławczy stanowisko to podziela;

- rozstrzygając w tej materii Sąd Rejonowy dostrzegł i należyście ocenił okoliczności łagodzące zwłaszcza przyznanie się do winy, dotychczasową niekaralność i obciążające umyślne naruszenie zasad ruchu drogowego oraz znaczne skutki przestępczego zachowania. W tej sytuacji apelacja obrońcy jest wyłącznie polemiką z rozstrzygnięciem Sądu I instancji;

- w ocenie Sądu Okręgowego tylko wymiar kary bezwzględnej roku pozbawienia wolności będzie właściwą karą dla osiągnięcia wobec tego oskarżonego wszystkich jej celów, a nade wszystko skłoni go do przemyśleń nad własnym postępowaniem i zmobilizuje go do zmiany zachowania w przyszłości;

- nie bez znaczenia jest, że orzekając karę sąd uwzględnia też potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Chodzi tu o wpływ, jaki orzeczona kara powinna wywrzeć w kierunku ugruntowania w społeczeństwie prawidłowych ocen prawnych i stosownego do tych ocen postępowania, o potwierdzenie przekonania, że w walce z przestępczością zwycięża praworządność, a sprawcy są sprawiedliwie karani; wymierzona w niniejszej sprawie kara bezwzględna pozbawienia wolności powyższe kryteria spełnia; w sytuacji bowiem czynu o tak znacznym stopniu społecznej szkodliwości, wymierzanie kary

pozbawienia wolności w dolnej granicy ustawowego zagrożenia z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, nie miałyby jakiegokolwiek uzasadnienia. Orzeczona względem oskarżonego kara uwzględnia rodzaj i rozmiar ujemnych następstw czynu zabronionego, rodzaj i stopień naruszenia norm prawnych, oraz jego właściwości i warunki osobiste;

- w realiach niniejszej sprawy żadną miarą nie sposób także uznać, iżby orzeczony środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 5 lat raził surowością. W tej materii Sąd Rejonowy w sposób należyty wskazał powody dla których uznał za zasadne orzeczenie tego środka w takim wymiarze a sąd odwoławczy powyższą ocenę w pełni akceptuje;

- finalnie zatem, w ocenie Sądu Odwoławczego, środek karny w wysokości właśnie 5 lat, należy uznać za spełniający cele określone ustawą, uwzględniający we właściwy sposób całokształt okoliczności przedmiotowych i podmiotowych niniejszej sprawy, spełniający w szczególności swą funkcję wychowawczą, a także spełniający właściwie swą rolę w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, uchodzący przy tym w odczuciu społecznym za karę sprawiedliwą.

Wniosek

O

- zmianę zaskarżonego wyroku w pkt.1 i przyjęcie, że oskarżony najechał na tył „nieprawidłowo jadącego przed nim w tym samym kierunku roweru”

zasadny

częściowo zasadny

niezasadne

- zmianę orzeczenia o karze przez zawieszenie kary 1 roku pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 3 lata, - zmianę wyroku w pkt.2 przez orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 4 lat.		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wobec ustaleń i argumentacji Sądu Rejonowego oraz wskazanej wyżej argumentacji sądu odwoławczego argumentacja skarżącego nie pozwala na zmianę zaskarżonego wyroku w postulowanym zakresie. Na pełną akceptację zasługuje rozstrzygnięcie Sądu I instancji i przyjęcie braku przyczynienia się pokrzywdzonego - rowerzysty do zaistniałego wypadku, skoro żaden przepis nie zakazywał poruszania się rowerem po drodze publicznej a konkretnie tej, na której doszło do zdarzenia; nie było na tej drodze znaku zakazu ruchu rowerów; zabronione jest bowiem korzystanie przez rowerzystę z jezdni i pobocza na drodze, na której ustawiony jest znak B-9 "zakaz wjazdu rowerów", oznaczający zakaz ruchu rowerów na jezdni i poboczu (§ 18 ust. 10 cyt. rozporządzenia); kierujący rowerem uprawniony był zatem do poruszania się po jezdni, możliwie blisko jej prawej krawędzi skoro nie było możliwe korzystanie z pobocza lub chodnika. Wymierzona oskarżonemu kara jest sprawiedliwa, odpowiednia do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu, uwzględnia te wszystkie elementy, jakie są istotne dla jej wymiaru. Szkodliwość		

społeczna czynu zarzucanego oskarżonego i jego zawinienie są znaczne.

W realiach niniejszej sprawy i czynu o tak znacznym stopniu społecznej szkodliwości, wymierzanie kary pozbawienia wolności w dolnej granicy ustawowego zagrożenia z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, nie miałyby jakiegokolwiek uzasadnienia. Orzeczona względem oskarżonego kara uwzględnia rodzaj i rozmiar ujemnych następstw czynu zabronionego, rodzaj i stopień naruszenia norm prawnych, oraz jego właściwości i warunki osobiste.

Także środek karny w orzeczonej wysokości, należy uznać za spełniający cele określone ustawą, uwzględniający we właściwy sposób całokształt okoliczności przedmiotowych i podmiotowych niniejszej sprawy, spełniający w szczególności swą funkcję wychowawczą, a także spełniający właściwie swą rolę w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, uchodzący przy tym w odczuciu społecznym za karę sprawiedliwą.

.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Związłe o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	

5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Orzeczenie o winie i karze	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Argumentacja jak powyżej.; apelacja niezasadna i w znacznej części polemiczna.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.

Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia	
4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2.	Oskarżony z uwagi na swoją sytuację majątkową i konieczność odbycia kary pozbawienia wolności nie jest w stanie uiścić opłaty i wydatków postępowania odwoławczego, zaszyły okoliczności wymienione w art. 624§1 kpk w zw. z art. 636 § 1 kpk.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia	
Kolejny numer załącznika	1.

Podmiot wnoszący apelację	Obrońca		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 3 grudnia 2021 r., sygn. II K 713/20		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej		

	orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana